

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
 Навчально-науковий інститут денної освіти
 Навчально-науковий інститут заочно-дистанційного навчання
 Навчально-науковий інститут лідерства
 Кафедра педагогіки та суспільних наук

СИЛАБУС

навчальної дисципліни (вибірковий) **«ЛІДЕРСТВО І КЕРІВНИЦТВО»**

на 2025–2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	
Спеціальність	
Галузь знань	
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну
 науковий ступінь і вчене звання,
 посада

Нестуля Олексій Олексійович
 д. і. н.
 професор

Контактний телефон	+3800503054021
Електронна адреса	rector@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	http://www.upep.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн, пт. 10:00–17:00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1852

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування та розвиток soft skills. Забезпечення здатності студентів, реалізовувати цілі, завдання, функції та технології лідерства і керівництва на різних рівнях управління в різних галузях
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год, практичні заняття 40 год, самостійна робота 90 год)
Форми та методи навчання	Проблемні лекції, мульти-лекції, практичні заняття, тренінги, майстер класи, бізнес форуми, круглі столи, конференції, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять, участь у дискусіях, самоаналіз, самопрезентація, індивідуальні та творчі завдання, презентації, індивідуальна активність, робота в команді, підготовка кейсів, дебати. Підсумковий контроль: публічний захист теми на вибір: «Наукові концепції лідерства середина XX ст. – початок XXI ст.»
Базові знання	Знання з практичної психології в публічному управлінні, основ менеджменту, загальні та фахові знання отримані на бакалаврському рівні вищої освіти
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
✓ використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності; ✓ формувати партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недовго-значно доносити власні міркування, висновки та аргументацію, вести проблемно-тематичну дискусію ✓ вільно спілкуватися державною та іноземними мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів;	✓ здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ✓ здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; ✓ здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; ✓ здатність до адаптації та дії в новій ситуації; ✓ здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми; ✓ здатність до міжособистісної взаємодії; ✓ здатність діяти соціально і свідомо; ✓ здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером;

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
✓ розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти та міждисциплінарного рівня з дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм ✓ створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти й спрямоване на забезпечення результатів навчання; ✓ приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації	✓ здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології; ✓ здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти; ✓ здатність генерувати нові ідеї(креативність); ✓ здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Лідерство в управлінській парадигмі: наукові концепції від найдавніших часів до середини XX ст.		
Тема 1. Лідерство в управлінні персоналом	Відвідування заняття, участь в обговоренні, індивідуальна активність. Виступ з самопрезентацією	Опрацювати вступну статтю: «Лідерство в сучасній управлінській парадигмі» в книзі Нестуля О. О. «Основи лідерства. Уроки видатних підприємців»: навч. посіб. / О. О. Нестуля, С. І. Нестуля. – Знання, 2013. – 358 с. – С. 5–34. Підготувати Постер – короткий візуальний конспект теми 1 сторінка А4) https://www2.el.puet.edu.ua/st/mod/url/view.php?id=200009 Підготувати Самопрезентацію
Тема 2. Лідерство в контексті суспільно-політичного та релігійного розвитку стародавніх Єгипту, Месопотамії, Ассирії та Ірану	Відвідування заняття, участь у дискусії, робота в команді. В команді підготувати рольову гру «Погляд лідерів із глибини віків»	Опрацювати 1 та 2 розділи книги Нестулі О. О. Основи лідерства. Наукові концепції (від найдавніших часів до середини XX ст.). Підготувати Постер – короткий візуальний конспект теми 1 сторінка А4) https://www2.el.puet.edu.ua/st/mod/url/view.php?id=200010
Тема 3. Лідерство в контексті управлінської традиції стародавніх Індії та Китаю	Відвідування заняття, участь в обговоренні, індивідуальна активність. Виступ з презентацією на тему: «Вплив лідерства на сучасний феномен Китаю»	Опрацювати 3 та 4 розділи книги Нестулі О. О. Основи лідерства. Наукові концепції (від найдавніших часів до середини XX ст.). Підготувати Постер – короткий візуальний конспект теми 1 сторінка А4) https://www2.el.puet.edu.ua/st/mod/url/view.php?id=200010
Тема 4. Лідерство в суспільній філософській думці античності	Відвідування заняття, участь у дебатах на тему «Арістотель проти Платона»	Опрацювати 5 розділ книги Нестулі О. О. Основи лідерства. Наукові концепції (від найдавніших часів до середини XX ст.). Підготувати Постер – короткий візуальний конспект теми 1 сторінка А4) https://www2.el.puet.edu.ua/st/mod/url/view.php?id=200010 Додатково: Підготуватися до участі у дебатах на тему: «Арістотель проти Платона»
Тема 5. Лідерство в гуманістичній традиції епохи Відродження. Героїчна теорія лідерства (середина XIX ст.).	Відвідування заняття, участь в обговоренні. Командна робота: визначити переваги та недоліки макіавеллізму	Опрацювати 6 та 7 розділи книги Нестулі О. О. Основи лідерства. Наукові концепції (від найдавніших часів до середини XX ст.). Підготувати Постер – короткий візуальний конспект теми 1 сторінка А4) https://www2.el.puet.edu.ua/st/mod/url/view.php?id=200010 Додатково: Опрацювати книгу Нікколо Мак'явелі «Володар»

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 6. Погляди соціологів другої половини XIX – перших десятиліть XX ст. на лідерство	Відвідування заняття, участь в обговоренні. Доповідь результатів соціологічного опитування «Діагностика лідерських здібностей» (Е. Жаріков, Е. Крушельницький)	Опрацювати 8 розділ книги Нестулі О. О. Основи лідерства. Наукові концепції (від найдавніших часів до середини XX ст. Підготувати Постер – короткий візуальний конспект теми 1 сторінка А4) https://www2.el.puet.edu.ua/st/mod/url/view.php?id=200010 «Діагностика лідерських здібностей» (Е. Жаріков, Е. Крушельницький)
Модуль 2. Лідерство і керівництво в управлінській парадигмі: наукові концепції середини XX – початку XXI ст.		
Тема 7. Теорія рис. Поведінкові та ситуативні теорії лідерства	Відвідування заняття, участь в обговоренні. Командна робота: порівняти риси четвертого та п'ятого президентів України та визначити їх вплив на поведінку.	Опрацювати 1–3 розділи книги Нестулі О. О. Основи лідерства. Наукові концепції (середина XX ст. – початок XXI ст.) Підготувати Постер – короткий візуальний конспект теми 1 сторінка А4) https://www2.el.puet.edu.ua/st/mod/url/view.php?id=200011
Тема 8. Теорії функціонального та ціннісного лідерства	Відвідування заняття, участь у дискусії, робота в команді. Робота в команді: презентувати цінності сформованих команд	Опрацювати 4 та 5 розділи книги Нестулі О. О. Основи лідерства. Наукові концепції (середина XX ст. – початок XXI ст.) Підготувати Постер – короткий візуальний конспект теми 1 сторінка А4) https://www2.el.puet.edu.ua/st/mod/url/view.php?id=200011 Додатково: Опрацювати книгу Стівена Кові «Лідерство засноване на принципах»
Тема 9. Теорії Лідерства – служіння. Емоційне лідерство	Відвідування заняття, участь в обговоренні. Індивідуальне завдання: скласти особисту модель лідерства	Опрацювати 6 та 7 розділи книги Нестулі О. О. Основи лідерства. Наукові концепції (середина XX ст. – початок XXI ст.). Підготувати Постер – короткий візуальний конспект теми 1 сторінка А4) https://www2.el.puet.edu.ua/st/mod/url/view.php?id=200011 Додатково: Опрацювати книгу Каносуке Мацусіта «Місія бізнесу»
Тема 10. Харизматичне лідерство. Теорії транзакційного та трансформаційного лідерства	Відвідування заняття, участь у дискусії. Виступ з презентацією «Харизма лідера» (на прикладі обраної особистості лідера)	Опрацювати 8 та 9 розділи книги Нестулі О. О. Основи лідерства. Наукові концепції (середина XX ст. – початок XXI ст.) Підготувати Постер – короткий візуальний конспект теми 1 сторінка А4) https://www2.el.puet.edu.ua/st/mod/url/view.php?id=200011 Додатково: Опрацювати книгу Енкельман Ніколаускас «Особистісні якості як засіб досягнення успіху в професійній діяльності та в житті». Підготувати презентацію «Харизма лідера» (на прикладі обраної особистості лідера)

Інформаційні джерела

1. Нестуля О. О. Дидактика лідерства. Сучасні погляди на формування лідерської компетентності здобувачів вищої освіти : монографія / О. О. Нестуля, С. І. Нестуля, Н. В. Кононец. – Полтава : ПУЕТ, 2021. – 591 с.
2. Нестуля О. О. Основи лідерства. Наукові концепції (від найдавніших часів до середини XX ст.): навч. посіб. / О. О. Нестуля, С. І. Нестуля. – Полтава : ПУЕТ, 2016. – 277 с.
3. Нестуля О. О. Основи лідерства. Наукові концепції (середина XX – початок XXI ст.): навч. посіб. / О. О. Нестуля, С. І. Нестуля. – Полтава : ПУЕТ, 2016. – 375 с.

4. Нестуля О. О. Основи лідерства. Уроки видатних підприємців : навч. посіб. / О. О. Нестуля, С. І. Нестуля. – Знання, 2013. – 358 с.
 5. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера. Уроки видатних підприємців : навч. посіб. / О. О. Нестуля, С. І. Нестуля, В. В. Карманенко. – Київ : Знання, 2013. – 358 с.
 6. Нестуля С. І. Лідерство – необхідна умова і об'єктивна потреба в нових реаліях сучасного світу / С. І. Нестуля // Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України. Серія: Економічні науки. – 2009. – № 5. – Ч. 2. – С. 119–123.
 7. Нестуля С. І. Емоційне лідерство – новий напрям у лідерології XXI ст. Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України. – 2010. – № 1 (40). – С. 77–83.
 8. Барнс Лж. Ікігай. Дізнайся сенс власного існування / пер. з англ. Н. Лавської. – Київ : Видавнича група кМ БУКС, 2020. – 160 с.
 9. Гріффітс К. Посібник із креативного мислення / Кріс Гріффітс, Меліна Кості / пер. з англ. У. Курганової – Харків : Ранок ; Фабула, 2020 – 288 с.
 10. Закалик Г. Психологія розвитку та успіху особистості. – Львів : Львівська політехніка, 2019. – 488 с.
 11. Ленгольд К. Космос. Agile – щоденник для особистого розвитку. – Харків : Ранок ; Фабула, 2020. – 224 с.
 12. Кові С. Р. Сім звичок надзвичайно ефективних людей: Потужні інструменти розвитку особистості / Кові С. Р. – Харків : Книжковий клуб «Клуб Сімейного дозвілля», 2023. – 512 с.
 13. Пекар В. О. Бесіди майстра Хай Тао про стратегію. Книга перша / Книга друга. – Харків : Фоліо, 2021. – 221 с.; 223 с.
 14. Романовський О. Г., Гура Т. В., Книш А. Є., Бондаренко В. В. Теорія і практика формування лідера : навч. посіб. – Харків, 2017. – 100 с.
 15. Трейсі Б. Досягнення максимуму. 12 принципів / Брайан Трейсі ; пер. з англ. Т. Фролова. – Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2020. – 256 с.
 16. Теорія і практика формування лідера : навч. посіб. / О. Г. Романовський, Т. В. Гура, А. Є. Книш, В. В. Бондаренко. – Харків, 2017. – 100 с.
 17. Гіболенко Д. В., Нестуля С. І. Основи та методи тайм-менеджменту // Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті : тези доп. XLV Міжнар. наук. студ. конф. за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2021 рік (м. Полтава, 13–14 квітня 2022 р.). – Полтава : ПУЕТ, 2022. – Ч. 1. – 320 с. – С. 69–70.
 18. Торяник В. В., Нестуля С. І. Формування лідера в умовах воєнного стану на прикладах українських громадських діячів // Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті : тези доп. XLV Міжнар. наук. студ. конф. за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2021 рік (м. Полтава, 13–14 квітня 2022 р.). – Полтава : ПУЕТ, 2022. – Ч. 1. – 320 с. – С. 3–7.
 19. Федоряк А. В., Нестуля С. І. Вихід із зони комфорту // Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті : тези доп. XLV Міжнар. наук. студ. конф. за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2021 рік (м. Полтава, 13–14 квітня 2022 р.). – Полтава : ПУЕТ, 2022. – Ч. 1. – 320 с. – С. 65–66.
 20. Федоренко К. А., Нестуля С. І. Риторика як спосіб вербального лідерства // Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті : тези доп. XLV Міжна. наук. студ. конф. за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2021 рік (м. Полтава, 13–14 квітня 2022 р.). – Полтава : ПУЕТ, 2022. – Ч. 1. – 320 с. – С. 67–68.
- Додатково:**
21. Іванов М. 12 soft skills 21 століття. Коуч книжка для натхнення і розвитку/Михайло Іванов. – Харків: Моноліт Бізз, 2022. – 208 с.
 22. Даліл Р. Принципи: життєві й робочі. / Рей Даліо; Пер. З англ. Наталії Ференс, Бориса Превіра. – К.: КМ-Букс, 2020. – 544 с.
 23. Франкл В. Людина в пошуках справжнього сенсу. Психологія у концтаборі/ Харків: «Клуб сімейного дозвілля», - 2020. – 160 с.
 24. Шварцман С. Чого вартий успіх. Уроки досягнення досконалості/Стефан А. Шварцман; перекладач Валерія Глінка. – Київ: Форс Україна, 2021. – 352 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Лідерство і керівництво: Дистанційний курс з дисципліни [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/mod/page/view.php?id=121584>.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- **Політика оцінювання здобувачів вищої освіти.** Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Положення про організація освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-1.pdf>
- Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf.

- Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>
- **Політика щодо відвідування.** Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- **Політика щодо академічної доброчесності.** Студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність»; списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- В ПУЕТ діють:
- Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf.
- Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf.
- Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannavyvpadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>.
- **Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:**
- Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.
- Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf.
- Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultatuv-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita>.
- **Політика вирішення конфліктних ситуацій:**
- Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf>.
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf.
- уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi>.
- **Політика підтримки учасників освітнього процесу:**
- Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet>.
- Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentyskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet>.
- Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi>.
- **Безпека освітнього середовища:** Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttvediyalnosti>.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1–6): відвідування занять, участь у дискусіях, самоаналіз, самопрезентація, індивідуальні та творчі завдання, презентації, індивідуальна активність, робота в команді, підготовка кейсів, дебати. Максимальна кількість балів за темою – 10	60
Модуль 2 (теми 7–10): відвідування занять, участь у дискусіях, самоаналіз, самопрезентація, індивідуальні та творчі завдання, презентації, індивідуальна активність, робота в команді, підготовка кейсів, дебати. Максимальна кількість балів за темою – 10	40
Усього	100

Додаткові бали за видами робіт

№ п/п	Зміст завдання	Кількість балів
1	Участь у щорічній студентській науковій конференції	10–20
2	Проактивність на заняттях, тренінгах	5–15
3	Креативність у виконанні завдань	10–20
4	Участь у Школі лідерів	15
5	Волонтерство (УТВ, інше) за коротким письмовим звітом	10–20

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Дуже добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно достатньо
35–59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни